

Rak jajnika naziva se i „tihan ubica“, jer je od trenutka kada se pojave simptomi i uspostavi dijagnoza, često prekasno za izlječenje. Prošle godine, 22 hiljade žena dobile su dijagnozu te bolesti u Sjedinjenim Državama, a 14 hiljada je umrlo. Procjenjuje se da se u svijetu ustanovi više od 200 hiljada slučajeva svake godine i njihove prognoze su podjednako sumorne. Međutim, postoji i nova nada za tretman.

Kada je Šili Konor uspostavljena dijagnoza raka jajnika 2007. godine, bolest je već bila u poodmakloj fazi. Konor je bila podvrgnuta hirurškoj operaciji i kemoterapiji, ali se rak ponovo pojavljivao, četiri puta tokom četiri godine. „Najduže vrijeme bez bolesti bilo je oko osam mjeseci.“

Konor je probala veliki broj lijekova. Jedan bi djelovao određeno vrijeme, dok bi drugi komplikovao njenu bolest. Ona je nedavno odlučila da prekine tretman i njena budućnost je neizvjesna. To je prilično uobičajeno, kaže Lora Šauver, istraživač kancera i industrijskih lijekova, koja je pet godina preživjela rak grlića materice. „Žene se podvrgavaju periodičnim rundama kemoterapije, jedne za drugom. One gube kvalitet života i na kraju ipak podlegnu bolesti“.

Rak jajnika povraća se posle tretmana u 75 posto slučajeva. Šauver kaže da je to bolest koja se teško tretira zato što se tumori veoma razlikuju jedan od drugog i svaki različito reaguje na dostupne lijekove. „To je zapravo nasumičan odabir lijekova i pacijent često dobije trovanje bez dobiti“.

Šauver je osnovala fondaciju koja se bavi tim problemom. Neprofitna organizacija nudi pacijentima molekularni profil ili ličnu kartu njihovih tumora. Ta organizacija upoređuje oboljele tumore sa drugim tumorima u svojoj bazi podataka. Također traga za biomarkerima koji nagovještavaju kako bi određeni tumor mogao da reaguje na kemoterapiju koja se koristi za sprječavanje rasta ćelija raka kod drugih vrsta kancera. „Trudimo se da pomognemo da se uspostave prioritete u tom izboru. Ako izbor nema smisla za određenu osobu, mi se trudimo da pronađemo kliničko ispitivanje koje će imati smisla i u osnovi otvoriti karte u prilog pacijenta.“

Stvaranje molekularnog profila postalo je uobičajeno za druge vrste raka. Međutim, tek nedavno je postalo dostupno za rak jajnika kroz spomenutu fondaciju. Iako procedura nije bila dostupna u vrijeme kada se Šili Konor prvi put povratio rak, ona kaže da će to pomoći drugima da donesu adekvatnu odluku u ranoj fazi tretmana. „Ako imate neku ideju, čak i ako reagujete na te

lijekove, možete da probate nešto drugo. Probajte neki drugi standardni lijek i ako ni drugi lijekovi ne pomažu onda znate da treba da probate klinička ispitivanja.“

Lora Šauver je odlučna da promijeni način na koji se rak jajnika tretira - to jest da svaki pacijent predstavlja slučaj za sebe. Ona kaže da takav pristup ne samo što može da poboljša kvalitet života žena sa rakom jajnika već može da vodi i ka razvoju određenih novih lijekova za bolest koja je često smrtonosna.

Izvor: VoA News
www.medicina.ba
16.01.2012.